

Lijep pozdrav svima!

Dalje nastavljamo s decimalnim brojevima, ali ćemo prvo malo ponoviti zapis decimalnog broja.

Prepišite u bilježnicu:

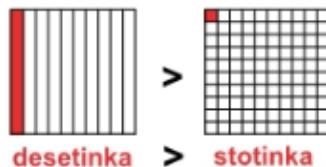
Dekadsko mjesto							Decimalno mjesto					
CIJELI DIO							DECIMALE					
	stotisućice	desettisućice	tisućice	stotine	desetice	jedinice	desetinke	stotine	tisućinke	desettisućinke	stotisućinke	milijuntinke
Kratice	ST	DT	T	S	D	J	d	s	t	dt	st	m
Broj	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	2

OPREZ: Prva je decimala desetinka, dakle, odmah desetinka, a ne jedinka.

Uočimo: za nazive znamenaka u **cijelom** dijelu koristimo se **velikim** tiskanim slovima, a u decimalnom dijelu **malim**.

Npr. **D** je oznaka za **deseticu**, a **d** za **desetinku**.

Znamo da je **deset manji od sto**, međutim **desetinke su veće od stotinki!**

Isto tako, stotine su veće od tisućinki, tisućinke od desettisućinki itd.

Istaknimo još da je **desetica** deset puta **veća** od jednoga cijeloga (od jedinice), a **desetinka** deset puta **manja** od jednoga cijeloga. **Stotica** je sto puta **veća** od jednoga cijeloga, a **stotinka** sto puta **manja** od jednoga cijeloga.

U prirodnom broju, mjesne vrijednosti se slijeva nadesno smanjuju 10 puta.

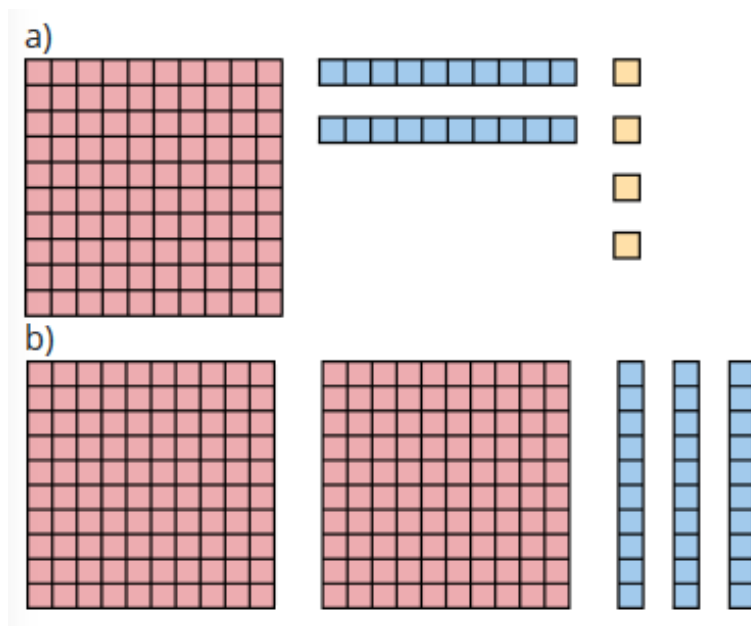
Isto tako i u decimalnom dijelu, slijeva nadesno se vrijednost znamenaka smanjuje deset puta.

Sada prepisite i riješite zadatak 202. iz vašeg udžbenika na stranici 149.

Primjer 1.

Zapišite decimalni broj koji odgovara crtežu.

Rješenje:

a) 1 cijelo, 2 desetinke i 4 stotinke ili

1 cijelo i 24 stotinke

1.24

b) 2 cijela i 3 desetinke ili

2 cijela i 30 stotinki

2.3

U Primjeru 1. pod b) uočimo da je 2.3 isto što i 2.30, odnosno da iza zadnje decimale možemo dopisati nule, čime se vrijednost broja ne mijenja.

Pogledajmo primjer 25. iz udžbenika.

PRIMJER 25.

Nule u zapisu decimalnog broja

Možemo li u sljedećim zapisima ispustiti (sve ili neke) nule a da pritom vrijednost broja ostane ista?

- a) 3.400   b) 3.040   c) 3.004   d) 30.040   e) 300

► Rješenje

a) Ako želimo obojiti 3.400 kvadrata, pošto obojimo 3 cijela kvadrata i 4 desetinke, dalje trebamo bojiti 0 stotinki i 0 tisućinki, a to je isto kao i kad bismo bojili 3.4 kvadrata. Dakle vrijedi: $3.400 = 3.4$.

Nule koje su na zadnjim decimalnim mjestima uvijek možemo ispustiti jer se pritom vrijednost broja neće promijeniti.

b) U skladu sa zaključkom iz primjera a, zadnju nulu možemo ispustiti, tj. vrijedi: $3.040 = 3.04$. Možemo li ispustiti i nulu na mjestu desetinki? Njezinim ispuštanjem umjesto broja 3.04 dobivamo 3.4, a znamo da 4 stotinke i 4 desetinke **nisu** jednako velike. **Stoga nule koje su usred broja nikad ne ispuštamo.** Vrijedi: $3.040 = 3.04$.

c) Ne možemo ispustiti nijednu nulu. Njihovim ispuštanjem promijenila bi se vrijednost broja.

d) Ispuštamo nulu na zadnjemu decimalnomu mjestu, $30.040 = 30.04$.

e) Nule na zadnjim mjestima **prirodnog** broja ne možemo ispustiti. Npr., znamo da 300 kn nije isto što i 3 kn.

Zapišimo u bilježnicu:

Nule koje su na zadnjim decimalnim mjestima možemo ispustiti, čime se vrijednost broja neće promijeniti.

Obrnuto, iza zadnje decimale možemo dopisati proizvoljan broj nula, čime se broj neće promijeniti.

Prepišite i riješite zadatak 207. i 208. zadatak iz udžbenika na str. 151.

Ovo trebate prepisati i riješiti do srijede 22.4.